

بررسی نقش روابط اجتماعی در ایجاد حس تعلق در میادین شهری، نمونه موردی میدان تجربیش

پریسا موحدی*^۱، لیلی کریمی فرد^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری، (Movahedi_parisa@yahoo.com)

۲- دکتری آمایش فضا و شهرسازی از دانشگاه بردوی^۳ از فرانسه، هیئت علمی دانشکده هنر و معماری - دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب،
(LKf@karimifard.org)

چکیده

مسئله اصلی در این پژوهش، تاثیر روابط اجتماعی بر میزان حس تعلق خاطر به فضاهای شهری، از جمله میادین شهری می باشد، چرا که یکی از معانی مهم و موثر در ارتباط انسان و محیط، حس تعلق خاطر است، اما امروزه مکان های شهری، با روند بسیار سریع به فضاهای بی نشاط و بی تحرک تبدیل شده اند. در این پژوهش به منظور یافتن پاسخ این پرسش که چرا تا این حد مکان های شهری بی روح و خالی از روابط مثبت اجتماعی شده اند، به بررسی پارامتر مهم روابط اجتماعی پرداخته شده است. در واقع هدف اصلی این پژوهش شناخت جایگاه روابط اجتماعی در میان شاخص های مبتنی بر حس تعلق خاطر، و تطبیق آن با شاخص های کیفی شناخت میدان به عنوان یک فضای عمومی شهری و بستر رخداد برخی رفتارهای اجتماعی و فرهنگی، و بررسی میزان تاثیر شاخص های مشترک اجتماعی در ایجاد حس تعلق خاطر در میادین شهری می باشد. در این پژوهش ابتدا با بررسی حس تعلق خاطر و روابط اجتماعی به تبیین جدولی در خصوص عوامل تبدیل کننده یک فضا به مکان پرداخته شده است و سپس با مطالعه ی میادین شهری جدولی دیگر در مورد شاخص های میدان تدوین گردیده است. اساس کار در این پژوهش بدین شیوه است که، ابتدا مبانی نظری پژوهش به واسطه مطالعات کتابخانه ای و تحلیل محتوا گردآوری شده و سپس منجر به جمع آوری پارامترهایی قابل بررسی در حوزه ی مطالعات پرسشنامه ای گردیده است، از آن رو با تدوین پرسشنامه و برداشت آن به صورت نمونه گیری در حیطه نمونه موردی (میدان تجربیش) با جامعه آماری، افراد دارای سن بالای ۱۸ سال و با در نظر گرفتن امکانات تحقیق، ۲۰۰ نفر از آنها به عنوان نمونه در نظر گرفته شدند و سپس با طبقه بندی یافته ها و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار Microsoft Office Excel به آزمودن فرضیه با قیاس های منطقی - استنتاجی پرداخته شد. به طور کلی نتایج پژوهش نشان می دهد که، بالای ۸۰ درصد از افراد به سوالات مطرح شده، بالای ۵۰ درصد پاسخ مثبت داده اند و این یعنی، روابط اجتماعی از پارامترهای بسیار مهم در افزایش حس تعلق خاطر به مکان های عمومی شهری می باشد و افزایش آن منجر به افزایش تعلقات اجتماعی و افزایش حس تعلق خاطر به مکان می گردد، از این رو به منظور افزایش شور و نشاط در فضاهای شهری باید به مساله روابط اجتماعی نگرشی خاص داشت.

واژه های کلیدی: روابط اجتماعی، حس تعلق خاطر، فضای شهری، میادین شهری.